

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wrecsam
a Chyngor Sir Ddinbych

Ôl -drafodaeth am Etape Cymru 2011

CYNNWYS

CYNNWYS

ADRAN	TUDALEN
Rhagymadrodd	3
Crynodeb o'r ôl-drafodaeth	4
Cyflwyniad	5
Meysydd i'w datblygu a'u gwella	6
Meysydd a lwyddodd	8
Argymhellion	9
Atodiad A – Sylwadau Ysgrifenedig a Chofnodion Cyfarfod	

RHAGYMDRODD

Trefnwyd y cyfarfod ôl-drafod er mwyn dysgu gwersi o ddigwyddiad beicio agoriadol Etape Cymru ac i wneud argymhellion i'w gweithredu yn y dyfodol.

Cynrychiolwyd y sefydliadau canlynol: -

Heddlu Gogledd Cymru

Cyngor Bwrdeistref Sirol Wreccsam

Cyngor Sir Ddinbych

Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwllans Cymru

K-extreme (trefnydd)

Ambiwllans Sant Ioan

Amcanion yr ôl-drafodaeth oedd: -

- Nodi meysydd i'w datblygu a'u gwella ar gyfer digwyddiadau yn y dyfodol.
- Gwneud argymhellion i'w gweithredu wrth gynllunio digwyddiadau yn y dyfodol.

CRYNODEB O'R ÔL -DRAFODAETH

Lle: Guildhall, Wreccsam

Dyddiad: 2 Tachwedd 2011

Arweinydd yr Ôl-drafodaeth: Raymond Smith

Cynhaliwyd cyfarfod yr ôl-drafodaeth drwy wahodd cyfranogwyr i nodi meysydd a lwyddodd, ynghyd â meysydd yr oedd gofyn eu gwella ar draws amrywiaeth o benawdau.

Ar ôl yr ymarfer hwn, cafodd y cyfranogwyr y cyfle i fyfyrir ar eu rolau yn ystod y digwyddiad ac i gyfrannu eu barn mewn trafodaeth.

Mae'r adroddiad hwn yn seiliedig ar y sylwadau a wnaethpwyd gan gyfranogwyr yn ystod eu hadborth a'u trafodaeth drwy gydol y broses ôl-drafod. Mae'r adroddiad hefyd yn ystyried adborth ysgrifenedig o ystod eang o ffynonellau, e.e. sefydliadau a gymerodd ran yn y cynllunio ymlaen llaw ac ar y diwrnod, preswylwyr lleol, safleoedd rhwydweithio cymdeithasol.

Mae'r adroddiad hwn yn amlygu'r meysydd a awgrymwyd i'w gwella ynghyd â'r prif feysydd a lwyddodd. Yn seiliedig ar y broses ôl-drafod, gwnaethpwyd nifer o argymhellion i helpu i reoli digwyddiadau yn y dyfodol.

CYFLWYNIAD

Her 'sportif' feicio oedd Etape Cymru a dim ond yr ail ddigwyddiad yn y DU lle'r oedd ffyrdd ar gau'n llwyr. Roedd y llwybr 100 milltir yn dechrau ac yn gorffen yn Wrecsam ac roedd yn mynd drwy Fryniau Clwyd yn Sir Ddinbych.

Roedd y llwybr yn cynnwys nifer o riwiau adnabyddus fel Bwlch yr Oernant, y Silff, y Garth a Chraig y Forwyn.

Trefnwyd y digwyddiad gan 'K-Extreme Ltd' ac fe'i cynhaliwyd ddydd Sul 9 Hydref 2011.

Llwybr / Rheoli Traffig / Trefnu Pobl

- Mae angen dewis y llwybr yn ofalus i osgoi ardaloedd trefol dwys eu poblogaeth.
- Mae angen ystyried a rheoli man cychwyn y digwyddiad er mwyn osgoi peryglon sy'n gysylltiedig â thagfeydd beicwyr ar ffyrdd cul.
- Dylid ystyried defnyddio rhannau o'r llwybr fwy nag unwaith er mwyn cwtogi ar nifer y ffyrdd sy'n cael eu cau.
- Rhaid cynnal asesiad risg o'r llwybr cyfan er mwyn nodi manau lle mae arwyddion / gwaith trefnu pobl arbennig yn ofynnol.
- Mae angen i bersonél allweddol a nodir yn y cynllun rheoli traffig ymglyfarwyddo'n llwyr â'r llwybr, a hynny ymhell cyn diwrnod y digwyddiad.
- Mae angen nodi timau i reoli rolau penodol, fel arwyddion, trefnu pobl, lles.
- Mae angen i'r Cynllun Rheoli Traffig fod yn gryno, ond rhaid iddo nodi pob lleoliad allweddol a phob cam allweddol i'r gymryd.
- Mae angen i arwyddion llwybr ac arwyddion cau ffordd / gwyriad gael eu gweithredu'n llawn, gyda chynlluniau wrth gefn i sicrhau bod difrod posibl yn cael ei osgoi / ei unioni.
- Rhaid cynnwys gweithdrefn weithredu ac atodlen o arwyddion yn y Cynllun Rheoli Traffig, gan gynnwys dyddiadau ac amseroedd.
- Mae angen gwahaniaethu'n glir rhwng trefnu pobl a rheoli traffig.
  - Mae gwaith Rheoli Traffig yn cael ei wneud gan weithredwyr a hyfforddwyd yn briodol i reoli traffig y mae'r digwyddiad yn effeithio arno.
  - Mae gwaith Trefnu Pobl yn cael ei wneud gan stiwardiaid sydd wedi cael gwybodaeth briodol, yn bennaf i gynghori beicwyr, ond gallant hefyd gynnig cyngor i fodurwyr ynghylch gwyriadau ac ati.
- Dylid nodi yn y cynllun leoliadau lle byddai gwybodaeth leol yn ddymunol.

Ymgynghori / Cysylltu

- Rhaid ymgynghori drwy'r Grŵp Cynghori ar Ddiogelwch, er mwyn i Heddlu Gogledd Cymru, Ymddiriedolaeth Ambiwlans Cymru ac Awdurdodau Lleol werthuso'n llawn effaith y digwyddiadau ar eu sefydliadau, y cyfranogwyr a'r cyhoedd cyffredinol. Bydd hyn yn cael ei ddechrau'n gynnar.
- Ar ôl cytuno ar holl fanylion y digwyddiad, dylid cysylltu'n gynnar â rhanddeiliaid, gan gynnwys cynrychiolwyr cymunedol, busnesau a phreswylwyr y mae'r llwybr yn effeithio arnynt, i nodi unrhyw broblemau y mae angen eu datrys.

Lles

- Mae'n rhaid darparu ar gyfer anghenion lles marsialiaid, gan sicrhau y cânt ddiad, lluniaeth ac egwyliau priodol.
- Rhaid rheoli darpariaethau i feicwyr mewn gorsafoedd bwydo i sicrhau y darperir ar gyfer **pob** cyfranogwr.
- Mae'n rhaid i'r digwyddiad ffyrdd ar gau fod ar agor i **bob** cystadleuydd, ni waeth beth yw ei allu.

Cyfathrebu

- Rhaid profi gwasanaeth ffôn symudol ar hyd y llwybr.
- Rhaid llunio rhestr o gysylltiadau a'i rhoi i'r holl bersonél allweddol a nodir yn y Cynllun Rheoli Digwyddiad
- Rhaid defnyddio system gyfathrebu radio fel yr amlinellir yn y Cynllun Rheoli Digwyddiad
- Rhaid i farsialiaid gael gwybod yn llawn am les, am eu pwynt trefnu pobl ac am y trefniadau mewn argyfwng. Dylid hefyd rhoi radios a mapiau iddynt os yw asesiad risg y llwybr yn ystyried bod hynny'n angenrheidiol

Cyhoeddusrwydd / Cefnogaeth

- Mae angen hysbysebu'r digwyddiad fel digwyddiad beicio, gan nad oedd 'Etape Cymru' wedi cyfleu hyn i'r cyhoedd.
- Mae angen i'r broses gofrestru fod yn glir i'r cyfranogwyr.
- Dylid hysbysebu'r digwyddiad fel digwyddiad sy'n arddangos Gogledd Cymru
- Dylid mynd at Lywodraeth Cymru am gymorth ariannol i helpu i hyrwyddo'r digwyddiad.
- Dylai'r ddau awdurdod lleol gefnogi'r digwyddiad yn llawn er mwyn hyrwyddo'r rhanbarth yn lleoliad beicio o'r radd flaenaf.

Y PRIF FEYSYDD A LWYDDODD

Llwybr / Rheoli Traffig / Trefnu Pobl

- Bu llawer o'r cyfranogwyr yn canmol y golygfeydd a her y llwybr
- Roedd yr arwyddion ymlaen llaw yn cynghori am amseroedd cau ffyrdd etc yn dda ac roeddent wedi'u gosod mewn digon o bryd.
- Roedd arwyddion da ar gyfer llwybrau gwriad.
- Roedd y gwasanaeth trefnu pobl yn ardal Mwynglawdd / Gwynfryn yn dda iawn.

Ymgynghori / Cysylltu

- Roedd y Grŵp Cynghori ar Ddiogelwch (y Grŵp) yn drefnus iawn ar ôl ei sefydlu.
- Roedd gwaith amlasiantaeth yn dda ar ôl sefydlu'r Grŵp.
- Ymgysylltwyd yn dda â phreswylwyr ynghylch mynediad ar hyd rhai rhannau o'r llwybr.

Lles

- Cymorth rhagorol gan Ambiwylans Sant Ioan.
- Cafwyd gwasanaeth rhagorol gan Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Ambiwylans Cymru.

Cyfathrebu

- Rhoddwyd gwybodaeth dda i'r cerbyd a oedd yn dilyn y beicwyr arafaf
- Roedd y cyfathrebu â threfnydd y digwyddiad yn rhagorol drwy gydol y broses gynllunio.

Cyhoeddusrwydd / Cefnogaeth

- Roedd yr awyrgylch a'r gefnogaeth drwy rai o'r cymunedau lleol yn ardderchog.
- Roedd y wefan yn dda iawn ac yn llawn gwybodaeth.
- Roedd y sylw yn y cyfryngau yn ardderchog.
- Cafwyd cymorth da gan bersonél awdurdod lleol, yn ystod y cyfnod cynllunio ac ar y diwrnod.

ARGYMHELLION

- Bod y Grŵp Cyngori ar Ddiogelwch yn cael ei sefydlu ar y cyfle cyntaf gan nodi pobl briodol i'w fynychu o'r ddau Awdurdod Lleol, yr Heddlu, y Gwasanaeth Ambiwlans a threfnydd y digwyddiad, i ystyried yr holl faterion diogelwch mewn perthynas â'r digwyddiad, gan gynnwys rheoli llwybr, trefnu pobl, lles a chyfathrebu.
- Bod Grŵp Cynllunio'n cael ei sefydlu ar y cyfle cyntaf, gan nodi pobl briodol i'w fynychu o'r ddau Awdurdod Lleol a threfnyddion y digwyddiad i ystyried yr holl faterion cynllunio / digwyddiad, gan gynnwys cysylltu â rhanddeiliaid, cyhoeddusrwydd, ymgysylltu â chymunedau lleol, ynghyd â threfniadau ym 'mhentref y digwyddiad' a gorsafoedd bwydo.
- Bod Cynllun Rheoli Digwyddiad yn cael ei lunio gan y trefnydd i sicrhau bod pob mater a nodwyd yn y 'meysydd i'w datblygu a'u gwella' yn cael ei gynnwys a bod trefniadau'n cael eu gosod i sicrhau y cânt eu gweithredu.
- Rhaid i drefnydd y digwyddiad sicrhau bod yr HOLL bersonél, gan gynnwys cyfranogwyr, isgontractwyr, darparwyr lles a gwirfoddolwyr yn gwbl ymwybodol o'u cyfrifoldebau, drwy roi gwybodaeth a chynngor cyn y digwyddiad.